Відвідування музею історії Університету є практичним кейсом для студентів-географів, оскільки історія і діяльність університету пов'язані з процесами регіонального та глобального розвитку. Недаремно девіз Львівського університету імені Івана Франка є: "Patriae decori civibus educandis" ("Освічені громадяни — окраса Батьківщини").

Список використаних джерел:

1. Ровенчак І. І., Біланюк В. І., Котик Л. І., Гудзеляк І. І. (2026). Львівські наукові географічні школи: від витоків і становлення до інституціалізації. Український географічний журнал. 1, 75–85. DOI: https://doi.org/10.15407/ugz2026.01.075.

2. Ровенчак І. І., Котик Л. І. Актуальність викладання навчальної дисципліни "Загальна суспільна географія" у вищій школі / І. Ровенчак, Л. Котик // Вісник науки та освіти (Серія "Філологія", "Педагогіка", "Соціологія", "Культура і мистецтво", "Історія та археологія"). 2024. №8(26). С. 1145-1159. https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-8(26)-1145-1158.

3. Ровенчак І. І. Основи суспільної географії та регіоналістики: навч.-метод. посібник / І. Ровенчак. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 74 с. - Rovenchak_Osnovy-suspilnoi-heohrafii_2025.pdf.

Наталія ТАРАНОВА
кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

МЕТЕОРОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ПОЛЬОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО КУРСУ ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Польова практика з метеорології та кліматології забезпечує перехід від теоретичного засвоєння знань про атмосферу, погоду і клімат до безпосередніх спостережень, інструментальних вимірювань та опрацювання отриманих результатів. У 2026 р. метеорологічна складова польової підготовки реалізовувалася для здобувачів освітніх програм «Середня освіта (Географія)», «Географія», «Екологія», «Гідрологія» та «Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування» [1; 3].

Практична робота спрямована на формування вмінь організовувати метеорологічні й мікрокліматичні спостереження, працювати з вимірювальними приладами, фіксувати первинні дані та інтерпретувати їх [2; 4]. Здобувачі використовують термометри, психрометри, гігрометри, барометр-анероїд, анемометри та інше обладнання для визначення температури повітря, атмосферного тиску,

відносної вологості й характеристик вітру, а також спостерігають за хмарністю, опадами та атмосферними явищами. Важливими є дотримання методики вимірювання, вибір точки спостереження й урахування властивостей підстильної поверхні.

Рис. 1. Маршрутні мікрокліматичні спостереження здобувачів різних освітніх програм географічного факультету ТНПУ, 2026 р.

Маршрутні мікрокліматичні спостереження проводилися на території університету, відкритих міських ділянках, поблизу транспортних шляхів, у рекреаційних і прибережних зонах та районах житлової забудови. Точки маршруту відрізнялися характером підстильної поверхні, ступенем озеленення, забудовою та положенням у рельєфі [1; 3]. Порівняння результатів засвідчило просторову мінливість метеорологічних показників: на відкритих урбанізованих ділянках під час спостережень фіксувалося інтенсивніше прогрівання повітря, тоді як озеленені й рекреаційні території характеризувалися іншими температурно-вологісними умовами. Водночас такі вимірювання відображають конкретну погодну ситуацію і не можуть безпосередньо характеризувати багаторічні особливості мікроклімату міста.

Важливим елементом практики є ознайомлення з діяльністю Тернопільського обласного центру з гідрометеорології. Навчальна екскурсія дає змогу співвіднести університетські методики з реальною системою регулярних метеорологічних спостережень. У 2026 р. здобувачі ознайомилися з організацією метеорологічного майданчика, порядком проведення спостережень, веденням документації та опрацюванням інформації [3; 5]. На майданчику було продемонстровано психрометричну будку, прилади для визначення температури й вологості повітря, засоби контролю температурного режиму ґрунту, опадомір Третьякова та інше обладнання. Безпосереднє

знайомство з роботою фахівців дозволяє простежити шлях метеорологічної інформації від первинного вимірювання до документування й подальшого використання.

Рис. 2. Ознайомлення здобувачів різних освітніх програм із роботою метеорологічного майданчика Тернопільського обласного центру з гідрометеорології, 2026 р.

Завершальним етапом практики є камеральне опрацювання матеріалів: систематизація результатів, зіставлення показників окремих точок, побудова таблиць і графіків та формулювання висновків [1; 2]. Отже, метеорологічна складова польової підготовки поєднує інструментальні вимірювання, маршрутні мікрокліматичні спостереження, ознайомлення з професійною гідрометеорологічною службою та камеральний аналіз. Така організація практики сприяє формуванню дослідницьких умінь, культури роботи з первинною метеорологічною інформацією та здатності науково обґрунтовано інтерпретувати результати польових спостережень.

Список використаних джерел:

1. Матеріали польової практики з метеорології і кліматології здобувачів груп СОГ-11, СОГст-11 та Г-12. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2026.

2. Наскрізна програма польової практики з геології, геоморфології, загальної гідрології, метеорології для здобувачів ОП «Середня освіта (Географія)» спеціальності А4 Середня освіта. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2026. 18 с.

3. Польова практика з природничих дисциплін : звіт здобувачів груп Гід-14, Ґр-15, Е-16. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2026.

4. Польові практики з геології, геоморфології, загальної гідрології, метеорології і кліматології: методична розробка для студентів географічного факультету ОП «Бакалавр» / уклад. М. Я. Сивий, П. М. Дем'янчук, М. Р. Питуляк та ін. Тернопіль : ТНПУ, 2020. 101 с.

5. Таранова Н. Польова практика як простір професійного становлення майбутніх екологів, гідрологів та ґрунтознавців ТНПУ. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. 2026. URL: https://tnpu.edu.ua/news/13257/ (дата звернення: 01.10.2026).